

Verslag houdende een lijst van vragen

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over **Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2018 (Kamerstuk 34 775 VIII, nr. 2)**.

De fungerend voorzitter van de commissie,
Tellegen

De griffier van de commissie,
De Kler

- Nr Vraag.
- 1 Is het extra bedrag van 270 miljoen euro dat middels een nota van wijziging is toegevoegd aan de OCW-begroting bestemd voor de arbeidsomstandigheden van leraren, structureel beschikbaar of alleen voor het jaar 2018?
 - 2 Wat zijn de meerjarige extra uitgaven voor de verbetering van arbeidsvoorwaarden primair onderwijs, zoals in de nota van wijziging van de begroting van het Ministerie van OCW voor het jaar 2018 is opgenomen?
 - 3 Kunt u bevestigen dat in het nieuwsbericht van de rijksoverheid d.d. 19 september 2017 wordt gesteld: «Als dit bedrag (270 miljoen) verdeeld wordt over alle basisschoolleraren, staat het gelijk aan 3% loonsverhoging, maar het kan ook gericht worden ingezet»? Wat wordt bedoeld met «kan ook gericht worden ingezet»?
 - 4 Welke waarborgen bestaan er dat schoolbesturen de 270 miljoen euro die het kabinet heeft besloten te investeren in de verbetering van en nieuwe afspraken over de arbeidsvoorwaarden primair onderwijs, niet aan andere doelen gaan besteden? Worden deze gelden op enige wijze geormerkt voor arbeidsvoorwaarden van het onderwijspersoneel? Of gaan deze gelden via de lumpsumbe-kostiging ter besteding naar het oordeel van de schoolbesturen?
 - 5 Kent u het bedrag dat wordt uitgegeven aan de promotie van gezonde voeding op scholen? Kunt u dat (bij benadering) specificeren?
 - 6 Kunt u inzicht geven in hoeveel er (bij benadering) binnen de onderwijsbudgetten wordt besteed aan die opleidingen die specifiek de energietransitie beogen te versnellen?
 - 7 Wat zou het kosten om het levenlanglerenkrediet beschikbaar te maken voor mensen tot de AOW-gerechtigde leeftijd?
 - 8 Hoe wordt voorkomen dat schoolleiders binnen ontwikkelteams voor curriculumontwikkeling zozeer gaan domineren, dat het draagvlak onder de leraren die als professionals deze curriculum-ontwikkeling gestalte moeten geven, verdwijnt?
 - 9 In hoeverre gaat u het gesprek aan met educatieve uitgeverijen, verenigd in de GEU, die schoolboeken publiceren voor basis- en voortgezet onderwijs over (doorbreking van) sexe- en genderge-bonden stereotypen in die schoolboeken en (doorbreking van) een eenzijdige keuze voor witte personen bij illustraties?
 - 10 Hoeveel overheidsgeld is er per sector beschikbaar gesteld voor onderwijsonderzoek?
 - 11 Waarom wordt de kritiek van de onderwijsinspectie over de problemen op het gebied van kansenongelijkheid in het onderwijs, zoals genoemd in de Staat van het Onderwijs 2015/2016, niet genoemd in deze begroting?
 - 12 Wat is de gemiddelde vrijwillige ouderbijdrage die scholen in het primair onderwijs (po) en voortgezet onderwijs (vo) vragen aan ouders/verzorgers van leerlingen?
 - 13 Waarom ontbreekt in de beleidsagenda onder het kopje «gelijke kansen» het aanpakken van de huidige kwaliteitsverschillen tussen scholen die ervoor zorgen dat het voor de kansen van kinderen uitmaakt op welke school ze terecht komen? Is dit geen beleidspri-oriteit? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe geeft u hieraan invulling en welke rol speelt het nieuwe toezicht daarbij?
 - 14 Zijn de ontwikkelteams inmiddels van start? Zo nee, wanneer gaat dit gebeuren? Hoe wordt het bedrijfsleven bij het proces van de ontwikkelteams betrokken?

- Nr Vraag.
- 15 Welke negatieve en positieve effecten zijn te verwachten indien ervaren, maar onderbevoegd lesgevende docenten van zestig jaar of ouder een vrijstelling zouden krijgen van de verplichting om hun bevoegdheid te behalen, mede in het licht van hun voorspelbare pensionering tegen de tijd dat zij afstuderen?
- 16 Welke activiteiten staan er op het programma om te bereiken dat de beroepsgroep, meer dan nu het geval is, het lerarenregister gaat ervaren als iets voor en door de leraren zelf, in plaats van dat het hen van bovenaf is opgelegd, zoals wordt gesuggereerd op de website <https://nietmijnregister.nl/>?
- 17 Hoeveel onderwijsgeld is er besteed aan cursussen van commerciële bedrijven die registerpunten opleveren voor het lerarenregister?
- 18 Wanneer kan de Kamer de tussenmeting van de sectorakkoorden en kwaliteitsafspraken die in 2017 nog plaatsvindt tegemoet zien?
- 19 Kunt u een te verwachten cijfermatige ontwikkeling schetsen van het lerarentekort als gevolg van de aanpak lerarentekort?
- 20 Kunt u per partij (onderwijsinstellingen, bedrijfsleven, regionale overheden en het Ministerie van OCW) uitsplitsen welk bedrag van de 272 miljoen euro zij hebben geïnvesteerd?
- 21 Waarom is het onderdeel schrijven niet als doelstelling opgenomen en wordt het referentiekader slechts gedeeltelijk en eenzijdig geïmplementeerd? Op welke manier wordt eraan gewerkt om te voorkomen dat scholen door de huidige toetskaders zich te veel op een beperkt deel van het referentiekader richten?
- 22 Kunt u aangeven waarom in de tabel «indicatoren» voor het middelbaar beroepsonderwijs en het hoger onderwijs realisatiewaarden beschikbaar zijn en voor het primair en voortgezet onderwijs alleen tussenstreefwaarden?
- 23 Kunt u de laatste realisatiewaarden van het primair en voortgezet onderwijs toevoegen in de tabel?
- 24 Wat is de specifieke streefwaarde van het percentage studenten in het middelbaar beroepsonderwijs dat zich uitgedaagd voelt in 2018? (Kamerstuk 34 775-VIII, nr. 2)
- 25 Hoe komt het dat het aandeel leerlingen dat het referentieniveau voor rekenen behaalt achterblijft op het referentieniveau van lezen en taalverzorging?
- 26 Kunt u de waarden van het aandeel leraren met een afgeronde hoger beroepsonderwijs of wetenschappelijk onderwijs masteropleiding apart uitsplitsen naar hoger beroepsonderwijs en wetenschappelijk onderwijs opgeleiden docenten?
- 27 Om welke reden is de streefwaarde in 2020 van 25–64 jarigen dat deelneemt aan een leeractiviteit gesteld op 20%?
- 28 In hoeverre is de werkdruk van leraren afgenomen door conciërges en klassenassistenten, gezien de investeringen hierin, in zowel primair als voortgezet onderwijs?
- 29 Hoeveel conciërges en klassenassistenten zijn erbij gekomen sinds er extra middelen (50 miljoen euro per jaar) voor het aannemen van conciërges en klassenassistenten beschikbaar zijn gekomen?
- 30 Op welke manieren is het afgelopen jaar de werkdruk verlaagd in het primair en voortgezet onderwijs?
- 31 Hoeveel en welke scholen hebben schoolzwemmen in het onderwijspakket zitten?
- 32 Hoeveel en welke gemeenten bieden schoolzwemmen aan in hun verordening?
- 33 Hoeveel kinderen verlaten de basisschool zonder zwemdiploma?

- Nr Vraag.
- 34 Kunt u een overzicht sturen van het aantal scholen dat één uur, twee uur of drie uur gymonderwijs geven, zowel voor het basis- als voortgezet onderwijs?
- 35 Hoeveel onbevoegde leerkrachten geven gymlessen op de basisscholen?
- 36 Hoeveel basisscholen maken gebruik voor gymlessen gebruik van ALO-opgeleide leerkrachten (academie voor lichamelijke opvoeding)?
- 37 Hoeveel basisscholen en middelbare scholen bieden natte gymlessen aan (zwemonderwijs)?
- 38 Hoeveel en welke basis- en middelbare scholen in Nederland laten hun kinderen dagelijks sporten en bewegen?
- 39 Hoeveel scholen doen mee aan The Daily Mile en hoe was dit vorig jaar?
- 40 Hoeveel JOGG-gemeenten (Jongeren Op Gezond Gewicht) zijn er momenteel?
- 41 Hoeveel procent van het aantal scholen heeft een gezonde schoolkantine?
- 42 Hoeveel procent van het aantal scholen heeft een rookvrij schoolplein?
- 43 Kunt u inzicht geven in het aantal uur dat in het basisonderwijs wordt besteed aan lessen gericht op gezonde leefstijl, zowel inclusief als exclusief gymlessen? Om welke lessen gaat dit en welke lessen zijn scholen verplicht te geven?
- 44 Kunt u inzicht geven in hoeveel geld er (bij benadering) op scholen aan ICT wordt besteed?
- 45 Is er nog steeds sprake van een trend van toenemende uitbesteding van ICT-projecten op scholen?
- 46 Kunt u meer achtergrondinformatie geven over de «boekingscorrectie voor het Programma Vernieuwing Studiefinanciering», waarbij een schuif van niet-relevante uitgaven naar relevante uitgaven plaatsvindt?
- 47 Welke consequenties verbindt u aan het mogelijk niet behalen van de genoemde doelen uit de bestuurs- en sectorakkoorden?
- 48 Mogen ook de middelen uit de prestatiebox vrij worden besteed en dus niet aan de doelen die bij de prestatiebox horen? Zo ja, wat zijn daarvan de consequenties?
- 49 Hoeveel is er sinds het aantreden van kabinet Rutte I en kabinet Rutte II bezuinigd op onderwijs? Kunt u hiervan een overzicht geven per bezuinigingsmaatregel – uitgesplitst in aparte tabellen – voor primair onderwijs, voortgezet onderwijs, speciaal onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs?
- 50 Hoeveel is er in totaal jaarlijks uitgegeven aan onderwijs vanaf 2000 tot en met 2017?
- 51 Kunt u een uitgebreide analyse geven van de uitgaven «OCW brede problematiek» uit tabel 1 inzake de belangrijkste beleidsmatige mutaties ten opzichte van vorig jaar?
- 52 Wat is de verklaring voor de daling van de uitgaven «OCW brede problematiek» na 2017?
- 53 Hoe verklaart u dat de uitgaven aan de basisbeurs en de aanvullende beurs bij bol-studenten (beroepsopleidende leerweg) in het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) niveau 1 en 2, in 2016 lager uitvielen dan aanvankelijk geraamd? Welke rol hebben de schoolkosten in 2016 gespeeld bij de lagere aantallen bol-studenten in het mbo?
- 54 Welk effect heeft het hoger dan verwachte aantal leerlingen en studenten gehad op het tekort op de begroting van OCW?

Nr	Vraag.
55	Klopt het dat u zich al voor het tweede jaar baseert op een te laag verwacht aantal leerlingen en studenten, wat mede de oorzaak is voor een tekort op de begroting van OCW?
56	Waarom worden de middelen uit het regeerakkoord voor onderzoek verschoven van 2022 naar 2019?
57	Is de aanpassing van de beschikbare middelen voor de huisvesting op Caribisch Nederland in het kader van de kasschuiven nog actueel gezien de impact van de orkaan Irma? Zo nee, hoe wordt dit aangepast en met welk bedrag?
58	Hoeveel niet-juridisch verplichte middelen in euro's zijn nog niet bestemd voor bepaalde doeleinden?
59	Kan voor de nog nader in te vullen subsidies in het primair en voortgezet onderwijs worden aangegeven aan welke mogelijke subsidies gedacht moet worden? Wanneer besluit u hierover en hoe wordt de Kamer geïnformeerd?
60	Hoeveel geld ontvangt een school voor primair onderwijs gemiddeld aan bekostiging per klas? Welk deel daarvan (welk bedrag) besteedt de school gemiddeld aan de primaire arbeidsvoorwaarden voor de groepsleerkracht (en eventueel aan de vakleerkracht lichamelijke opvoeding voor zover deze aan de betreffende klas lesgeeft)?
61	Hoeveel klassen in het primair onderwijs hebben 30 of meer leerlingen?
62	Waarom worden er geen tussenstreefwaarden en streefwaarden benoemd bij de indicatoren over het vergroten studiesucces?
63	Hoeveel leerlingen zaten er drie maanden of langer thuis zonder passend onderwijsaanbod van 2014 tot en met 2017 in absolute getallen in het primair onderwijs?
64	Kunt u bevestigen dat van een groot deel van de genoemde indicatoren de streefwaarde substantieel hoger ligt dan de tussenstreefwaarde? Klopt het dat voor sommige streefwaarden 2018 al het te behalen eindjaar is? Acht u het haalbaar deze streefwaarden te bereiken in 2018? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
65	Hoeveel leraren zijn er werkzaam in het primair onderwijs?
66	Hoeveel leerlingen zijn er sinds de invoering van het passend onderwijs van het speciaal onderwijs naar het regulier primair onderwijs overgestapt?
67	Welke overwegingen verklaren het verschil in bekostiging per leerling tussen het primair onderwijs (tabel 1.3) en voortgezet onderwijs (tabel 3.2)? Hoe is het verschil in bekostiging per leerling tussen po en vo historisch gegroeid?
68	Waarvoor is de 61,5 miljoen euro die bij de prestatiebox primair onderwijs erbij komt specifiek bestemd?
69	Wat valt onder de overige aanvullende bekostiging?
70	Waarom stijgt de overige aanvullende bekostiging van 10,2 miljoen euro naar 20,2 miljoen euro in 2018, om vervolgens weer te dalen naar 14 miljoen euro in 2019?
71	Waarom daalt de bijdrage aan Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) gestaag tot 2019, om vervolgens met 6 miljoen euro te stijgen om vervolgens weer te dalen?
72	Kunt u aangeven waaraan de bijdrage aan DUO wordt besteed?
73	Kunt u een overzicht geven van de daadwerkelijke uitgaven voor onderwijsachterstanden (zowel onderwijsbudget als gemeentelijk budget) op grond van teldata 1 oktober voor de jaren 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 en 2016?

- Nr Vraag.
- 74 In hoeverre wordt in het budget voor onderwijsachterstanden rekening gehouden met de hogere instroom van asielzoekersleerlingen die de afgelopen jaren heeft plaatsgevonden en de instroom die nu nog via gezinshereniging plaatsvindt?
- 75 Op welke manieren is het voor leraren die als professional voor de klas staan merkbaar dat er nu daadwerkelijk gemiddeld minder achterstandsleerlingen in hun klas zitten?
- 76 Kunt u een overzicht geven van de daadwerkelijke uitgaven voor onderwijsachterstanden (zowel onderwijsbudget als gemeentelijk budget) op grond van teldata 1 oktober voor de jaren 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 en 2016?
- 77 Kunt u een overzicht geven van het de hoogte van het onderwijsachterstandenbudget voor schoolbesturen voor 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 en 2021?
- 78 Als het budget voor onderwijsachterstanden de afgelopen jaren is afgenomen, hoe kunnen leraren merken dat er ook daadwerkelijk minder achterstandsleerlingen in hun klassen zitten?
- 79 Is er draagvlak in de sector en bij gemeenten voor een jaarlijkse verlaging van het budget voor onderwijsachterstanden?
- 80 Kunt u bevestigen dat de afgelopen jaren en nu nog steeds, een hogere instroom van asielzoekersleerlingen via gezinshereniging heeft plaatsgevonden? Kunt u aangeven of in het budget voor onderwijsachterstanden rekening hiermee wordt gehouden?
- 81 Wat is de uitsplitsing van het onderdeel «opdrachten» ter grootte van 12 miljoen met uitzondering van het deel van 16,6% dat juridisch is verplicht? Wat is de uitsplitsing van het juridisch verplichte onderdeel?
- 82 Welke managementafspraken zijn gemaakt tussen het bestuursdepartement en DUO onder het kopje «Bijdrage aan agentschap-pen»?
- 83 In hoeverre kunnen scholen meerjarig zekerheid ontlenen aan de middelen in de prestatiebox, gelet op het feit dat deze middelen volgen uit het bestuursakkoord? Kan de prestatiebox als meerjarige instellingssubsidie worden verstrekt, met het oog op de looptijd van beleidsagenda's? Welke mogelijkheden zijn er om de stabiliteit van de bekostiging voor scholen te vergroten?
- 84 Hoe was de verdeling voor ondersteuningsmiddelen die naast de basisondersteuning beschikbaar zijn voor zware en lichte ondersteuning van 2015 tot en met 2017?
- 85 Is er voor het aanbod van cursussen digitale vaardigheden, die vanaf 2018 per ministeriële regeling mogelijk worden gemaakt, extra budget beschikbaar?
- 86 Welke overwegingen liggen eraan ten grondslag dat een leerling die in het voorexamenjaar een centraal examen voor een vak al met goed gevolg heeft afgesloten, maar zelf graag opnieuw een examen voor dit vak wil afleggen in verband met een programma nieuwe stijl, de pas wordt afgesneden en deze in het eindexamenjaar voor de overige vakken, niet ook dit examen nieuwe stijl opnieuw mag afleggen? Hoe past deze blokkade bij het streven om het aandeel toptalentleerlingen dat zich vaak of bijna altijd verveelt, omdat de lesstof te makkelijk is of omdat hij/zij eerder klaar is dan de rest, te reduceren tot 25% in 2018?
- 87 Hoeveel klassen in het voortgezet onderwijs hebben 30 of meer leerlingen?
- 88 Hoeveel leerlingen zaten er drie maanden of langer thuis zonder passend onderwijsaanbod van 2014 tot en met 2017 in absolute getallen in het voortgezet onderwijs?
- 89 Hoeveel leraren zijn er werkzaam in het voortgezet onderwijs?

Nr	Vraag.
90	Hoeveel scholen/welk percentage heeft Vensters ingevuld?
91	Op welke wijze(n) houdt de Onderwijsinspectie in het vizier hoe de klassengrootte op individuele scholen voor voortgezet onderwijs zich ontwikkelt? Berust het op keuzes en beslissingen van de schoolleiding als er op een school sprake is van klassen van 33 of meer leerlingen? Kan het voorkomen dat de sobere bekostiging scholen in dezen geen andere keuze laat?
92	Hoeveel leerlingen zijn er sinds de invoering van het passend onderwijs van het speciaal onderwijs naar het regulier voortgezet onderwijs overgestapt?
93	Kunt u bevestigen dat in de begroting staat vermeld dat er in 2016 966.200 leerlingen staan ingeschreven in het voortgezet onderwijs, terwijl OCW in cijfers aangeeft dat in het schooljaar 2016–2017 er 960.400 zijn?
94	Is er bij de raming in tabel 3.2 inzake Kengetallen bij het totaal aantal scholen rekening gehouden met krimp?
95	Waarom blijft de prognose voor het aantal scholen gelijk, terwijl het aantal leerlingen afneemt?
96	Waarvoor is de 35,5 miljoen euro die bij de prestatiebox voortgezet onderwijs erbij komt specifiek bestemd?
97	Wordt de 9 miljoen euro voor de pilots zomerscholen voortaan via de prestatiebox bekostigd? Zo ja, worden deze middelen specifiek daarvoor bestemd binnen de prestatiebox?
98	Kunt u de uitgaven aan het leerplusarrangement en de eerste opvang nieuwkomers uitsplitsen?
99	Kunt u uiteenzetten waaraan de bijdrage aan DUO wordt besteed?
100	Klopt het dat de bijdrage aan het College voor Toetsen en Examens fors terugloopt vanaf 2018 en zo ja, waarom?
101	Op welke vergoeding voor leermiddelen hebben minderjarigen in het voortgezet onderwijs recht? Op welke vergoeding voor leermiddelen hebben minderjarigen in het mbo recht?
102	Is bekend hoeveel studenten dit jaar in het mbo tussentijds uitvallen?
103	Is er sinds de invoering van de cascadebekostiging in het mbo sprake van meer uitval van studenten dan voor de invoering van de cascadebekostiging?
104	Is de uitval bij allochtone mbo-studenten hoger dan bij autochtone mbo-studenten?
105	Welke acties zijn er door zowel het ministerie als mbo-instellingen ondernomen om ervoor te zorgen dat het percentage mbo-studenten dat zich uitgedaagd voelt te laten stijgen?
106	Waarom is 48% van de mbo-studenten niet tevreden over zijn of haar school en studie?
107	Kunt u aangeven hoeveel procent van de leraren op dit moment staat ingeschreven in het lerarenregister?
108	Hoeveel volwassenen nemen deel aan een bbl-opleiding (beroepsbegeleidende leerweg)?
109	Kunt u specificeren hoe de genoemde nauwe samenwerking tussen onderwijsinstellingen en hun regionale partners vorm krijgt?
110	Kunt u toelichten wat de succesfactoren zijn voor de samenwerking tussen onderwijsinstellingen en hun regionale partners?
111	Kun u toelichten of en waar het niet voldoende lukt om de samenwerking tussen onderwijsinstellingen en hun regionale partners tot stand te brengen?
112	Waarom wordt vanaf dit jaar geen geld meer uitgetrokken voor de plusvoorzieningen overbelaste jongeren en wijkscholen?
113	Hoeveel geld geven gemeenten uit aan scholing van jongeren tussen 16–27 jaar?

- Nr Vraag.
- 114 Op welke wijze(n) is voor mbo-instellingen, bedrijfsleven en bijvoorbeeld regionale overheden zoal aantoonbaar te maken dat hun aanvraag bij het Regionaal Investeringsfonds bijdraagt aan een betere aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt?
- 115 Kunt u inzicht geven in zowel de verdeling van als de mate waarin middelen van het resultaatafhankelijke budget zijn toebedeeld?
- 116 In hoeverre zit de verlenging met één jaar van de Subsidieregeling schoolmaatschappelijk werk verdisconteerd in het totale budget, daar waar tot 2022 het budget hiervoor gelijk blijft in de begroting?
- 117 Hoeveel docenten worden door de middelen van de salarismix benoemd in een hogere schaal?
- 118 In hoeverre en hoe fungeren inmiddels spijbelrechtters, waar de Kamer in 2005 met de motie van het lid Wolfsen c.s. (Kamerstuk 30 300 VI, nr. 40) om had gevraagd?
- 119 Kunt u de hoogte van het budget, ook in relatie tot voorgaande jaren, van de met één jaar verlengde regeling Tegemoetkoming schoolkosten mbo toelichten?
- 120 Kunt u inzicht geven in het gebruik van de middelen Tegemoetkoming schoolkosten mbo?
- 121 Kunt u een overzicht geven van de verdeling van middelen van de Subsidieregeling praktijkleren over de verschillende sectoren waar een tekort aan gekwalificeerd personeel wordt verwacht?
- 122 Heeft u inzicht in het aantal bereikte studenten bij de regeling tegemoetkoming schoolkosten? Kan hiervan een overzicht worden gegeven van de afgelopen tien jaren?
- 123 In welke mate zullen de middelen die als bijdrage aan het actieplan «Tel mee met Taal 2016–2018» door de ministeries van OCW, SZW en VWS beschikbaar worden gesteld, al in 2018 bijdragen aan de realisatie van het verzoek van de Kamer dat vóór 2022 minimaal een derde van de laaggeletterden is bereikt met taalcursussen, zoals uitgesproken in de motie van de leden Asante en Van Meenen (Kamerstuk 28 760, nr. 63)?
- 124 Welk budget was er afgelopen vijf jaar beschikbaar voor scholing c.q. een leven lang leren voor volwassenen met een afgeronde opleiding? Welk budget is hiervoor in 2018 beschikbaar?
- 125 Waarom zijn er geen streefwaarden geformuleerd voor de indicatoren omtrent vergroten studiesucces en studententevredenheid?
- 126 Wat is de samenhang tussen de beter dan verwachte uitstroom van betaopleidingen, de dreigende numeri fixi bij de technische universiteiten en de vraag naar bèta-afgestudeerden op de arbeidsmarkt?
- 127 Welke factoren liggen ten grondslag aan de afgenomen tevredenheid van studenten over uitdaging in het onderwijs?
- 128 Wat vindt u van de percentages studenten die tevreden zijn met uitdagend onderwijs in 2016–2017 (hbo: 56%, wo: 67%)? In hoeverre ziet u manieren om deze percentages in de toekomst te verhogen?
- 129 Hoe kan worden verklaard dat hbo-afgestudeerden de afgelopen jaren meer tevreden zijn geraakt over hun startpositie op de arbeidsmarkt, terwijl de alumni in het wo juist minder tevreden zijn geworden? Kunnen deze cijfers worden uitgesplitst naar alfa-, bèta- en gammastudies?
- 130 Wat is de reden dat wordt verwacht dat het aantal deeltijdstudenten hoger beroepsonderwijs (hbo) en wetenschappelijk onderwijs (wo) gaat afnemen?
- 131 Hoe kunt u verklaren dat de onderwijsuitgaven per hbo-student daalt in 2019 en vervolgens weer stijgt?

- Nr Vraag.
- 132 Waar stijgen de uitgaven per student in het hoger onderwijs tot en met 2021?
- 133 Welke nieuwe inzichten hebben ertoe geleid dat het totale aantal hbo-studenten vanaf 2021–2022 lager is in de referentieraming 2017 dan in 2016?
- 134 Neemt u het advies over van de Adviesgroep Leerlingen- en Studentenramingen om onderzoek te doen naar het groter totaal aantal ingeschreven hbo-studenten? Zo ja, wanneer kan de Kamer de uitkomsten daarvan tegemoet zien?
- 135 In hoeverre is de forse daling van het aantal hbo-studenten met 19.500 in 2022/2023 ten opzichte van 2016/2017 enerzijds en de stijging van het aantal wo-studenten met 24.500 in dezelfde periode, in lijn met de ontwikkeling van meer profilering zoals door de commissie-Veerman wenselijk werd geacht en van selectieve toelating zoals door de universiteiten bepleit?
- 136 Hoe komt het dat er vanaf 2018 een lichte stijging zit in de begrote uitgaven aan DUO, om vervolgens weer te dalen?
- 137 Kunt u uiteenzetten waaraan de bijdrage aan DUO wordt besteed?
- 138 Waarom is het budget voor «hoofdbekostiging» van de hogescholen in 2019 bijna 200 miljoen euro lager dan in 2018, terwijl er in 2019 slechts 161 miljoen euro beschikbaar is voor «prestatiebox»?
- 139 Waarom gaan de subsidies voor de regeling «stimulering beta/techniek» en «overig» vanaf 2019 opeens fors naar beneden (van 1.806 x € 1.000 naar 153 x € 1.000)?
- 140 Welke verhouding bestaat er tussen het budget onder «deel ontwerp en ontwikkeling» ten opzichte van het «onderwijsdeel hbo» in vergelijking met de verhouding tussen «onderzoeksdeel wo» ten opzichte van het «onderwijsdeel wo»?
- 141 Welk percentage van het «onderzoeksdeel wo» is te beschouwen als verweven met het onderwijs en zou moeten meegroeien met het aantal studenten, zoals betoogd wordt door de VSNU (Vereniging Samenwerkende Nederlandse Universiteiten), en welk deel van dit budget voor «onderzoeksdeel wo» is beschikbaar voor hogescholen die wo-geaccrediteerde opleidingen verzorgen zoals de Nationale hogeschool voor toerisme en verkeer (NHTV), de Hanzehogeschool en de Hogeschool van Amsterdam?
- 142 In hoeverre kan gewaarborgd worden dat de activiteiten van de Landelijke Studentenvakbond (LSVb) en het Interstedelijk Studentenoverleg (ISO) daadwerkelijk het algemeen belang van de studenten waarborgt? Zijn hier voorbeelden van?
- 143 Kunt u activiteiten noemen van de genoemde organisaties in tabel 6.6 die betrekking hebben op de belangenbehartiging van studenten? Behartigen zij de belangen van studenten in het algemeen of uitsluitend die van eigen leden?
- 144 Waarom lopen de totale uitgaven aan arbeidsmarkt- en personeelsbeleid zeven jaar achtereen af?
- 145 Welke «overige projecten» worden er gesubsidieerd?
- 146 Waarom loopt de reeks voor overige projecten die gesubsidieerd worden vanaf 2018 flink af?
- 147 Welke bedragen van subsidie «Lerarenbeurs/zij-instroom» zijn er beschikbaar voor subsidieregeling zij-instroom, respectievelijk voor po, vo en mbo? Welke overwegingen liggen ten grondslag aan deze verdeling van middelen tussen po, vo en mbo?
- 148 Wanneer kan de Kamer het plan verwachten om doorstroom van onderwijsassistenten naar het beroep van leraar te stimuleren, dat uitvoering geeft aan de motie Kwint (Kamerstuk 27 923 nr. 277)?

- Nr Vraag.
- 149 Wanneer kan de Kamer de uitkomsten verwachten van het onderzoek naar de kostendekkendheid van de subsidie zij-instroom, naar aanleiding van de motie Bruins c.s. over de regeling subsidie zij-instroom kostendekkend maken voor scholen (Kamerstuk 27 923 nr. 239)?
- 150 Kunt u de ministeriële regeling (zoals beschreven in de Wet Primair Onderwijs art. 176c, lid 6) doen toekomen, waarin de hoogte van de bijdrage staat vastgesteld die de aanvrager van een geschiktheidsonderzoek (welke vereist is om in aanmerking te komen voor een subsidie in de zij-instroom regeling) verschuldigd is aan de instelling die het onderzoek zal verrichten?
- 151 Hoe komt het dat de begrote uitgaven aan DUO eerst aflopen om vanaf 2019 weer iets op te lopen?
- 152 Kunt u uiteen zetten waaraan de bijdrage aan DUO wordt besteed?
- 153 Wat wordt exact bedoeld met «overige uitgaven relevant» en «overige uitgaven niet-relevant» (tabel 11.2)? Kunt u door middel van een tabel toelichten waar deze uitgaven exact naar toe gaan? Zo nee, waarom niet?
- 154 In hoeverre is aantoonbaar dat de groei van de uitgaven voor de aanvullende beurs bijdraagt aan de toegankelijkheid van het hoger onderwijs en daarmee aan het aantal studenten uit minder draagkrachtige milieus dat deelneemt aan het hoger onderwijs?
- 155 Waarom blijven de bedragen voor het omzetten van de prestatiebeurs in een gift tot 2022 stijgen? Als de laatste generatie prestatiebeursstudenten in 2015–2016 is begonnen en de gemiddelde studieduur voor hbo-bachelor 4,4 jaar en wo-bachelor 4,5 jaar is, zou toch eerder dan 2022 een afname zichtbaar moeten zijn?
- 156 Wanneer moet een nieuw contract over de reisproducten worden afgesloten?
- 157 Hoeveel personen kunnen hun studielening niet terugbetalen? Hoeveel oud-studenten zijn dat procentueel en per studierichting?
- 158 Welke ambitie heeft u om de bedragen bij de posten «terugkrijgen onterecht ontvangen studiefinanciering» en «reiskosten» omlaag te brengen?
- 159 Hoeveel zzp'ers (zelfstandigen zonder personeel) zijn er werkzaam in de kunst- en cultuursector, vanaf 2012?
- 160 Welk percentage van de bevolking van zes jaar en ouder bezoekt respectievelijk voorstellingen, musea en bibliotheken? Kunt u dit (eventueel bij benadering) uitsplitsen naar opleidingsniveau?
- 161 Kunt u de bestemming van de rijkssubsidies cultuur van het afgelopen jaar in een overzicht weergeven, toegespitst op het bedrag dat in elke provincie in Nederland terecht is gekomen en in de G4?
- 162 Wat is de toe- of afname van armoede in de kunst- en cultuursector sinds 2012?
- 163 Hoe kan de enorme budgetverhoging bij het verplichtingenbedrag van 2016 worden verklaard (€ 2.072.046.000,-) ten opzichte van 2017 (€ 195.766.000,-) en 2018 (€ 388.142.000,-)?
- 164 Hoe kan worden verklaard dat het verplichtingenbedrag in 2018 (€ 388.142.000,-), net als de volgende jaren, zoveel hoger is dan in 2017 begroot was (€ 921.984.000,-)?
- 165 Is er volledige prijs- en indexatiebijstelling geweest voor 2018?
- 166 Wat wordt er verstaan onder een «digitale openbare bibliotheek» en waarom kost dit 12,2 miljoen euro per jaar?
- 167 Hoeveel geld wordt per jaar uitgegeven aan externen om de digitale infrastructuur van de digitale openbare bibliotheek te bouwen en/of te onderhouden?

- Nr Vraag.
- 168 Ontvangt de Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek subsidie van het Rijk? Zo ja, hoeveel per jaar (sinds 2012)?
- 169 Welke popartiesten hebben over 2016 en 2017 subsidie ontvangen van het Rijk? Hoeveel subsidie hebben zij ontvangen? Waarvoor kregen zij deze subsidie?
- 170 Waarom werden er in 2017 bijna vijf keer zoveel middelen besteed aan flankerend beleid huisvesting als in 2018?
- 171 Welke kaders zijn verbonden aan de besteding van de vierjaarlijkse instellingssubsidie aan musea? Klopt het dat onder de component «huisvesting» geen nauw met het museum verbonden voorziening, als een bijzondere wijze van vervoer van toeristen van en naar het museum, inbegrepen is? Zo ja, waarom wordt een strikte scheiding aangebracht tussen de huisvesting en andere uitgaven die vanwege de aard van de locatie noodzakelijk zijn?
- 172 Hoeveel geld wordt er in totaal uitgetrokken voor het archeologiefonds? Waarom is het bedrag in 2018 en verder zoveel lager dan in 2017?
- 173 In hoeverre zien dans- en theatergezelschappen zich rond deze tijd gedwongen om ontslag aan te vragen voor hun gehele gezelschap door de onduidelijkheid of de reparatie ten behoeve van het Fonds Podiumkunsten, die vorig jaar werd gerealiseerd met het amendement Vermue c.s. over € 10 miljoen voor de Nederlandse cultuursector (Kamerstuk 34 550-VIII, nr. 87), ook nog doorwerking krijgt in 2018? Is het een voldongen feit dat voor deze gezelschappen het doek zal vallen? Of bestaan er nog mogelijkheden dat er opnieuw een reparatie plaatsvindt?
- 174 Kunt u uitsplitsen hoeveel elk museum heeft bijgedragen aan de besteding vanuit het bestemmingsfonds OCW door de motie-Van Veen over de uitgangspunten voor de afdracht aan bestemmingsfonds OCW (Kamerstuk 34 550-VIII, nr. 63)?
- 175 Hoeveel geld per museum zit er nu in het bestemmingsfonds OCW?
- 176 Hoe zijn de bijdrages vanuit het bestemmingsfonds OCW door de motie-Van Veen over de uitgangspunten voor de afdracht aan bestemmingsfonds OCW (Kamerstuk 34 550-VIII, nr. 63) tot stand gekomen?
- 177 Zijn er landen die investeren in de versterking van hun cultuur in Nederland (zoals Nederland ook investeert in internationaal cultuurbeleid)? Zo ja, welke landen zijn dat? Om welk bedrag per land gaat het dan?
- 178 Kunt u een overzicht per jaar geven van de grootte van de Subsidieregeling Instandhouding Monumenten, vanaf 2012?
- 179 Van hoeveel onder- of overbesteding per jaar is er sprake binnen de Subsidieregeling Instandhouding Monumenten, vanaf 2012?
- 180 Welke criteria worden gehanteerd voor het toekennen van subsidie vanuit de Subsidieregeling Instandhouding Monumenten? Is er sprake van een toetsingscommissie?
- 181 Hoeveel aanvragen per jaar zijn er sinds 2012 geweest om aanspraak te maken op de Subsidieregeling Instandhouding Monumenten?
- 182 Wat is het totaal aan btw-voordeel dat is ontvangen, sinds de invoering van het 6% btw-tarief, door in het buitenland gevestigde bioscoopketens en distributeurs? Hoeveel van dit bedrag is teruggevloeid in de Nederlandse filmindustrie?
- 183 Wat is de reden dat Nederland is gedaald op de World Press Freedom Index?

Nr	Vraag.
184	Aan welke eisen moeten subsidieontvangers zoals onder andere het Stichting Arbeidsmarkt- Werkgelegenheids- en Opleidingsfonds voor de Omroep (AWO-fonds) en het European Journalism Centre voldoen om de jaarlijkse subsidie te kunnen ontvangen? Kunt u dit toelichten?
185	Hoe wordt mediawijsheid geleerd aan volwassen en ouderen?
186	Wat wordt bedoeld met het getal 1,52 onder indicator 5?
187	Waarom vertoont de hoofdbekostiging van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) een dip in 2020?
188	Wat is de reden/achtergrond van de halvering van de begrote middelen voor poolonderzoek met ingang van jaarschijf 2021?
189	Hoeveel Biomedical Primate Research Centre (BPRC)-chimpansees worden opgevangen door de Stichting AAP? Heeft voor deze activiteit indertijd een Europese aanbesteding plaatsgevonden?
190	Zijn er nog andere indicatoren voor het bevorderen van emancipatie?
191	Zijn er organisaties die geen subsidie hebben gekregen? Zo ja, waarom niet?
192	Kunt u bevestigen dat er incidenteel 223 miljoen euro vanuit de algemene middelen toegevoegd is aan de Onderwijsbegroting om de hoger dan verwachte leerlingen- en studentenaantallen te dekken? Zo ja, waar is dit terug te vinden in de begroting van OCW? Zo neen, met welke middelen is het tekort op de post onvoorzien dan (deels) gedekt?
193	Kunt u (in tabelvorm) een overzicht geven van waar de post «onvoorzien» bij artikel 91 specifiek uit bestaat?
194	Hoe verhoudt de in de Miljoenennota genoemde taakstelling OCW van 183 miljoen euro zich tot de taakstelling op artikel 91 (Nominaal en onvoorzien) van de OCW-begroting van 224 miljoen euro?
195	Welke leerlingentegenvallers bij OCW leiden precies tot een taakstelling en welke zijn er generaal gecompenseerd vanuit de begroting? Waarom wijken de leerlingenramingen zo af?
196	Kan een amendement van de Kamer op de begroting 2018 gedekt worden door het verlagen van het artikel «nominaal en onvoorzien» van een begroting onder verwijzing naar invulling met nog optredende onderuitputting, die later bij tweede supplettoire wet zal worden verwerkt? Zo ja, tot welk maximum? Zo neen, waarom kan de Minister dat in de VWS-begroting wel?
197	Kunt u nader toelichten waarom in de begroting van OCW 183 miljoen euro resteert aan nog openstaande reeksen die structureel ingevuld moeten worden? Wat is daar de oorzaak van? Waar in de begroting van OCW zijn deze bedragen terug te vinden? Kent hiermee de ingediende begroting 2018 nog een gat van € 271 miljoen in 2018?
198	Betekent het tekort van 244 miljoen euro in 2018 op de post «onvoorzien» dat de onderwijsinstellingen nu reeds rekening moeten houden met additionele bezuinigingen?
199	Welke ICT-projecten lopen of zijn in voorbereiding bij zowel het departement zelf als de uitvoerende organisaties van het departement?
200	Hoe groot is de omvang van deze ICT-projecten? Hoe lang is de (verwachte) looptijd van deze projecten? Heeft het Bureau ICT-Toetsing (BIT) over deze projecten een advies uitgebracht? Zo ja, luidde dit advies positief of negatief?
201	Welke projecten zijn in de laatste jaren succesvol afgerond en welke projecten zijn als mislukt aan te merken?

- Nr Vraag.
- 202 Op welke wijze worden ICT-ontwikkelingen in de private sector door het departement ondersteund? Welke bedragen zijn hiermee gemoeid?
- 203 Welke externe inhuur bij DUO vervalt vanaf 2019, als deze post bijna wordt gehalveerd? Welke operationele knelpunten kunnen hierdoor ontstaan?
- 204 Welke risico's worden gelopen op het punt waarvan in de toelichting op de randvoorwaarden exploitatie DUO staat aangegeven dat compliance aan nieuwe wetgeving investeringen oplopend tot 27 miljoen euro in 2022 vergt, maar dat het demissionaire kabinet daarvoor geen ruimte heeft gemaakt?
- 205 Welke normen worden gehanteerd op het punt van telefonische bereikbaarheid? Wat zijn de behaalde resultaten in augustus en september 2017?
- 206 Welke afwegingen liggen ten grondslag aan de indeling «digitaal» en «traditioneel»? Op welke manieren wordt de score op deze schaal gemeten?
- 207 Is er sinds 2014 geld uit de cashrebateregeling van het Netherlands Film Production Incentive onbesteed gebleven? Zo ja, hoeveel (uitgesplitst per jaar sinds 2014)?
- 208 Welke criteria hanteren het Stichting Nederlands Filmfonds (hierna: het Filmfonds) om te beoordelen of er gebruik gemaakt kan worden van de cashrebateregeling? Zijn deze criteria wettelijk verplicht, of zelf opgesteld door het Filmfonds?
- 209 Hoeveel aanvragen voor een cash rebate in het kader van het Netherlands Film Production Incentive heeft het Filmfonds toegekend? Hoeveel van deze aanvragen waren zogenaamde lowbudgetfilms en hoeveel waren films met een budget van meer dan één miljoen euro?
- 210 Staat de cashrebateregeling van het Netherlands Film Production Incentive ook open voor televisieproducties? Zo ja, welke producties hebben hier gebruik van gemaakt (het liefst uitgesplitst in publieke en private omroepen)?
- 211 Geldt de terugbetalingsregeling uit de cashrebateregeling van het Netherlands Film Production Incentive zowel voor binnenlandse als voor buitenlandse films? Hoeveel geld is er terugbetaald aan deze films, uitgesplitst in binnenlandse en buitenlandse films over de afgelopen drie jaar?
- 212 Hoeveel fte's houden zich bij het Filmfonds bezig met het registreren, bijhouden en terugbetalen van deze leningen? Wat zijn de ingeschatte externe kosten van accountants en andere externe experts?
- 213 Waarom wordt verondersteld dat uitvoering is gegeven aan de aangenomen motie over de mogelijkheden voor het toezicht om voor de rechtsorde gevaarlijke invloeden tegen te gaan (Kamerstuk 34 412, nr. 20) middels het wetsvoorstel invoering associate degree, terwijl in dit wetsvoorstel geen aanvulling van het inhoudelijke kader van de toets op maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef is opgenomen? Hoe wordt rekenschap gegeven van het dictum, dat de regering vraagt onderzoek te laten doen?
- 214 Hoe is de samenstelling van de instroom in het mbo veranderd sinds de invoering van de kwalificatieplicht?

- Nr Vraag.
- 215 In hoeverre wordt, mede met het oog op aangenomen motie over snel komen tot een nieuwe beoordelingssystematiek van leerresultaten (Kamerstuk 31 497, nr. 252), door de onderwijsinspectie in de praktijk reeds rekening gehouden met het feit dat de beoordeling van leerresultaten op grond van het huidige model in concrete gevallen tot een onheuse bejegening van de inspanningen van de school kan leiden?
- 216 Kunt u bevestigen dat aan de evaluatie van het btw-convenant alle brancheverenigingen van producenten meedoen?
- 217 Klopt het dat het subsidiebedrag voor het aanpassen van lesmaterialen voor visueel gehandicapte en dyslectische leerlingen in 2018 (Wet overige OCW-subsidies (WOOS), pagina 216, bijlage 4) wordt verlaagd met ruim 1,3 miljoen euro?
- 218 Kunt u toelichten waarom in de begroting voor 2018 ten aanzien van de WOOS (pagina 216, bijlage 4) wordt uitgegaan van een lager subsidiebedrag dan in 2017?